

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Geografski resursi i ekonomski razvoj

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**2**4. Bodovna vrijednost ECTS:**5**5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni   Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1	2
---	---

9. Sedmični broj kontakt sati:

4
0
0

9.1. Predavanja:

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija/Edukacija u geografiji

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Dževad Mešanović, docent

13. E-mail nastavnika:

dzevad.mesanovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Upoznavanje studenata sa osnovnim geografskim resursima i njihovom značaju za ekonomski razvoj

16. Ishodi učenja:

Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će moći:

- Definirati preduvjete ekonomskog razvoja nekog geoprostora;
- Razlučiti karakteristike sistema planskih i tržišnih ekonomija;
- Odrediti stepen ekonomske razvijenosti svjetskih zemalja i regija, kao temelja razvoja međunarodnih ekonomskih odnosa i ukupnog društvenog razvitka;
- Tumačiti problematiku energije u savremenom svijetu (vrste, prostorni raspored, trendove potrošnje i održivost energetskih izvora);
- Prepoznati, definisati i analizirati prirodne i ljudske resurse koji su od strateškog značaja za društveno-ekonomski razvoj regije i države.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Pojam, podjela i značaj geografskih resursa za ekonomski razvoj
2. Osnovni principi i metode valorizacije prirodno-geografskih resursa
3. Uticaj fizičko-geografskih činilaca na ekonomski razvoj
4. Društveno-ekonomski uslovi proizvodnje i razmjene
5. Razmještaj, struktura, dinamika i ekonomsko-geografski značaj stanovništva
6. Osnovne karakteristike i ekonomsko-geografska uloga naselja
7. Prirodni resursi - pojam i podjela
8. Geografski razmještaj ključnih prirodnih resursa
9. Neobnovljivi energetski izvori
10. Obnovljivi energetski izvori
11. Rasprostranjenje i proizvodnja rudnih i mineralnih sirovina
12. Prirodni resursi u savremenoj ekonomiji
13. Ekološke posljedice eksploracije prirodnih resursa
14. Prirodni resursi i njihov uticaj na razvoj nauke, tehnike i tehnologije
15. Industrija i globalni ekonomski procesi

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje.

Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni. U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: Metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

Predavanja se uglavnom izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učeće i diskusije studenata.

19. Objasnjene o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20). Za prisustvo na predavanjima u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su 2 puta izostali, 3 boda studenti koji su 3 puta izostali a studenti koji su više od tri puta izostali, a nisu priložili odgovarajuće opravdanje nemaju pravo na ovjeru predmeta od strane predmetnog nastavnika i shodno tome, nemaju pravo ni na bodove.

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Aktivnost studenta se određuje angažmanom u nastavnom procesu, praćenjem i aktivnim učešćem u nastavi na predavanju.

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni ili prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja. Test se sastoji od definisanja i objašnjenja pojmove, dopunjavanja, povezivanja i zaokruživanja tačnih odgovora. Svaki tačan odgovor bude se sa količinom bodova koja isključivo zavisi od težine pitanja. Student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni ili drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja iz drugog dijela semestra. Drugi parcijalni test je identičan prvom parcijalnom testu. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

Obavezna je izrada seminar skog rada na kojem student može maksimalno ostvariti 20 bodova. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu.

Završni ispit je usmeni. Na usmenom dijelu ispita, koji obuhvata cjelokupno gradivo obrađeno na predavanjima student može maksimalno ostvariti 50 bodova s tim da je za polaganje ispita potrebno osvojiti 25 bodova. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu. Identičan navedenom je način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 63	6	E
Testovi tokom nastave	0-20	64 - 73	7	D
Seminarski rad	0-20	74 - 83	8	C
Završni ispit	25-50	84 - 93	9	B
Ukupno	25-100	94 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

- Manić, E. (2013): Ekonomski geografija. Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu
- Hanink, D.M. (1996): Principles and applications of Economic geography. New York
- Tomić, P., Romelić, J., Lazić L. (1996): Ekonomski geografija sveta. Novi Sad: Univerzitet u Novom Sadu. Prirodno-matematički fakultet. Institut za geografiju
- Dinić, J. (1990): Ekonomski geografija. Beograd: Ekonomski fakultet
- Bilen, M., Kurtek, P. (1988): Ekonomski geografija svijeta. Zagreb: Školska knjiga

22. Internet web reference:

- <https://www.cia.gov/index.html>
- <http://ec.europa.eu/eurostat>
- <http://www.ft.com/global-economy>
- <http://www.economist.com/sections/economics>

23. U primjeni od akademske godine:

2012/2013
----

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

--